

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Pokorágyi-
utca 1. szám. Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASARNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Deák Ferencz-
u. 8 sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitser tér-
fogata . . . . . 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Hálairat.

A kegyeletében és nemes szívü hitvese: Francziska grófné iránt érzet csodás hűségében és ragaszkodásában páratlan, tiszteletreméltó főúr: Andrassy Dénes gróf, kit a temetés fáradalmi megviseltek, s folyó hó 8 án hosszabb tartózkodásra enyhébb éghajlat alá utazott, hálás szívvel köszöni meg azt a nagy részvétet, mellyel az ő mélyeséges nagy bánatát ezrek és ezrek megosztották.

A fenkölt gondolkozású főúr, ki látta, hogy a nagy temetésen milyen impozáns, milyen rendkívüli módon nyilvánult meg a részvét; nem közönséges, nem a megszokott módon köszöni meg azt, hanem egy hálairatot intéz a nyilvánosság organumához, és ez uton szivből jövő, meleg szavakkal fejezi ki érzelmeit, halálját annak a sok-sok ezer embernek, kik külsőleg gyászba öltözve, lelkükben pedig az őszinte részvét érzetével vettek részt a „játékonyság nemtőjének“, az ő felejthetetlen emlékü hitvesének végtisztességén.

A „hálairat így szól:

„Igazán szegény e szó: köszönet, azon benső érzés kifejezésére, mely engem e pillanatban áthat, midőn e sorokat nyilvánosságra hozom.

Fájdalmas érzéssel telt szívem azon sok ezer jó emberhez szól most, kik az én hűn szeretett és felejthetetlen feleségem megszentelt hamvainak örök nyugvó helyére történt átszállításánál részt vettek; de szól azokhoz is, kik a messze távolból szeretetöknek és tiszteletöknek jelét küldték.

A részvétnek ezen meghatározó bizonyítékai az én elvesztett életboldogságom miatt érzett és soha el nem muló gyászomra nemcsak enyhítő vigaszt hoztak, hanem bennem fájdalmas örömrészt is keltettek.

Azokkal szemben tehát, kik az ő áldott életének drága hazánk javára irányuló s igaz emberszeretetből folyó törekvése iránt kegyeletteljes elismerést oly szépen juttattak kifejezésre, nekem lelki szükségletem az összes egyházaknak, megyéknek, városoknak, egyleteknek, köz-

TÁRCZA.

November.

November reggele teleszórtá gyönggyel

A haldokló vidék virágtakaróját
S én láttam ledérn — pajkosan keringve
A tovatúnt nyárnak végső pillangóját.

Kereste a napfényt — fagyos volt az árnyék —
Oly közel a halál s ő még élni vágya,
Nem törődik véle, hogy talán már holnap
Ez a fagyos föld lesz a halottas ágya.

És én jól ismerem himporos ruháját
Amint száll előttem keringve — lebegve.
Érezem sorsomat s felsóhajtok busan:
Az én lelkem ez a novemberi lepke. *Bolygó.*

Egy szerencsés ember.

Irta: VARIUS.

Ritka embernek van olyan szerencséje, mint a milyen Balog Ferinek volt Fortuna istenasszony valóság-gal üldözte őt a kegyével! És ez már diák-korában kezdődött. Soha se volt lángész, de tanulnia mégis alig kellett valamit, mert csodálatosképen tanárja mindig épen abból kérdezte, amit véletlenül tudott. Így történt aztán, hogy majdnem praematurus lett belőle. Majdnem, mondom, mert a physica-tanárja kissé ellenségesen viselkedett vele szemben holmi poétáskodás miatt. (t. i. az ő lányához írogatott különféle verseket) és ebből kifolyólag olyan lehetetlen kérdéseket intézett hozzá, hogy talán maga Newton is zavarba jött volna tőlük.

Az egyetemen már szinte dühöngött a szerencséje. Mert nem elég, hogy ácsuszott volna a vizsgán, mint egy közönséges halandó, nem! Mindig kitüntetéssel vizsgázott s alig kapta meg az ügyvéd-doktori diplomát. Nyomban irodája is akadt, még pedig jó iroda, megtömve zsiros perekkel, s olyan kiterjedt klientúrával, hogy hét megyéből jártak oda az emberek. Anyai nagybátyja ugyanis beleunt az ügyvédeskedésbe s átadta neki a kau-

ségeknek s a közvélemény képviselőinek, nemkülönben minden magánégyének legőszintébb, mélyen érzett hálamat kifejezni

A Mindenható áldása kísérje mindnyájokat.

K. H. Váralján, 1904 évi október hó 31 én.

Andrassy Dénes.

A bűn.

Beteg a társadalom. Nagyon beteg. Lopás, sikkasztás, csalás napirenden vannak. Sőt a rablás és gyilkosság is oly tények már, a melyek nem új dolgok előttünk.

Ha a mindennapi lap, a melyért a legközelebb érkező vonat elé is kisietünk, nem hoz valamely borzalmas büntényt, bosszusan dobjuk el, mint értéktelen papirdarabot; ha azonban vér keveredett a nyomdafestékbe, azt lázasan olvassuk. — Nagy baj ez, hogy így van. A romlott lelkű és feslett erkölcsű ember, a kinek szívében ott rejtőzködik a bűn csirája, tápot nyer a sok bünténytől. Terveket főz annak alapján, vajjon hogyan lehetne valami rosszat, de ügyesen végrehajtani. Elborul az elméje, mint a vadállatnak vér borítja szemét, éhes lelke kedvet kap a zsákmányra és a gyilkoltól sem riad vissza.

Ha azután egy-egy gazember, vagy egy bestia szerencsésen jobb hazába vitorlázik, vagy az igazságszolgáltatás czellájának ajtaja zárva marad előtte, csak egy biztató példa az előtt, kinek lelkében szunynyad a gonoszság vágya. Csak a prédát és az alkalmat lesi az ilyen ember, s ha az kinálkozik, készen van tüstént a végrehajtással.

Hol keressük az okot? Először magában a földi emberben, a ki sok tökéletessége mellett mégis gyenge és habár tudja a következményeket mégsem tud önmagán, szenvedélyein uralkodni és a rossz győz nála a jó felett. Másodszor keressük a rossz törvényekben. — Az igaz, hogy a törvényeket mi magunk alkotjuk magunk-

czelláirát mindenestül. — Es itt megint működni kezdett a szerencséje. Ahány pert a keze alá vett, mind megnyerte, aminek persze nem látta kárát, mert olyan jóvedelme támadt csak egy egyszeribe, hogy holmi püspökcskével nem cserélne egykönnyen.

De roppant szerencséje mellett is iszonyatos pechje volt egyben: a nősülésben. Háromszor járt már úgy, hogy épen akkor jegyezte el más a kiszemelt leányt, mikor ő nyilatkozni akart. Ennek pedig az a magyarázata, hogy nagyon körültekintően járt el. Saját szavai szerint nem elég, hogy a leányt meglássuk, megszeressük és megkérjük. Előbb ki kell tanulmányozni a természetét, szokásait s csak akkor színt vallani, mikor már tisztában vagyunk vele.

Ezt az elvet mások is vallották vele együtt, de gyorsabban készültek el választottja szellemi analizisével s így nem esoda, hogy az orra elől vitték el.

Balogh Feri pedig minden áron nősülni akart, mert a garçon-élettel torkig volt már. Holmi flirtölések, léha kalandok rá nézve elvesztették minden varázsukat. Szemei előtt mindig egy kedves, békés otthon képe lebegett. Csinos, házas, vig, művelt asszonyka volt az ő vágyainak netovábbja. Sajnos, ezen ideál nagyon sokáig csak ideál maradt, de egyszer aztán, mikor senki se várta volna, testet öltött!

Ugy történt a dolog, hogy B be kellett utaznia holmi végrehajtás elintézésére végett. Reggel szállt vonatra, hogy délre odaérjen, mert délutáni két órára várta a végrehajtót.

Amint a kupéba lépett, fiatal leányt talált már ott. Csinos, szöke teremtes volt s láttára Feriben felébredt a hódításhoz szokott pesti gavallér. Köszöntötte utitársnőjét, de az oly hidegen fogadta, hogy egyelőre minden kedve elment attól, hogy vele társalgásba bocsátkozni merészellen. Idegesen pödörgette a bajuszát, mert a szép leány többé figyelmére se méltatta, hanem némán bámult ki az ablakon.

Törte a fejét rajta, hogyan kezdhethé meg a közeledést. Egyszerre jó ideája támadt, ami különben épen nem volt már új. Kivette a tárczáját, kiválasztott egy szivart, azután udvariasan kérdezte:

— Megengedi nagysád, hogy rágyujtsak?

— Tessék! — volt a rövid válasz.

nak, ha tehát mi magunk nem vagyunk tökéletesek, alkotásunk, törvényeink is fogyatékosak. De ha látjuk, hogy azok nem felelnek meg a viszonyoknak és már gyengék, készítsünk újat, erősebbet. — Mert elvégre is az emberi világot nem lehet a phisika törvényeivel, hanem igenis az élet- és vagyonbiztonság törvényeivel kormányozni.

A mai jogászok, a kik úgy szedik magukba a sok büntető jogi elméletet, mint az éhes ember a vízbe főzött száraz kását, megtöltik ugyan fejüket sovány táplálékkal és jogi étvágyuk möhön ki lett elégitve, de nem tudják kihámozni belőle azt a mi tulajdonképen az igazságszolgáltatás helyes és egészséges életműködéséhez szükséges.

Ha egy gazember felett ítéletet kell mondani, tüstént a humanizmus és az enyhítő körülményekre hivatkoznak. Hogy egy példát mondjunk: az ittas állapot a legenyhítőbb körülmény. Pedig nem így van, vagy nem így kellene lenni. Ha az ember, különösen az alacsonyabb műveltségi fokon álló ember valami nagyot, vagy rosszat akar elkövetni, rendesen virtust, báorrságot szokott inni előre, tehát a legtöbb esetben az ittas állapotban elkövetett bűncselekmények-, vagy büntényeknél az ittas állapot többnyire az előre megfontolt szándék mellett bizonyít

A mi a humanizmust illeti, az igaz, hogy ma már nem élünk a barbár korban. De ma is épen annyit, vagy talán még többet ér egy ember élete, — a gyilkosság, vagy ember ölés ma is az, mint volt a barbár korban, talán csak az elnevezés és az eszközök, mellyel végrehajtják, más, mint akkor volt. Abban az időben minden teketória nélkül végeztek a bűnössel, ma vizsgálják azokat a lelki rugókat, mely a gyilkot a kezébe adta a bűnösnek és azután még nagyító lencsén és lámpással is keresik az enyhítő körülményeket.

Ha ezeket nem sikerül felfedezni, jöjjön az

Furesa kis fruska! — gondolta magában Feri barátunk, de mivel már megkezdte a dolgot, folytatni is akarta.

— Szabad talán tudnom, hova utazik nagysád ilyen egyedül?

— B be! — felelt hidegen a lány.

No, most mindjárt befagyunk megint! — gondolta Feri. — Útni kell a vasat erősen!

Aztán fenszóval folytatta:

Magam is oda igye szem épen! De mivel B be még csak 4 óra mulva érünk, nem engedné meg nagysád, hogy addig is elszórakoztassam? Különben pedig bocsánatért esedezem, hogy ismeretlenül így szóba elegyedtem kegyeddel. Balogh Ferencz ügyvéd vagyok!

— Ah, ön az a híres Balogh! Annyit hallottam már önről, Pest legszerencsésőbb ügyvédjéről, hogy most áldom a véletlent, hogy megismerttetett önnel. Kaposy Erzsi vagyok, tanítónő B-ben.

— Talán Kaposy tanárnak rokona?

— Igen, igen! Az unokahuga vagyok s épen ők beszéltek önről. Persze most is valami szegény ember bőrét lenyuzni megy!

— Eltalálta nagysád az utazásom célját, de az a szegény ember most még véletlenül gazdag, csak fizetni nem akar. Azért akarom megijeszteni egy kis végrehajtással.

... Cs.ig, ahol át kellett szállaniok, már egészen megbarátkoztak, sőt Feri egy kis tizóráival is megmerte kínálni utitársnőjét, mit az némi szabódás után el is fogadott.

A férfi gyönyörködve nézte a leányt, amint évés közben piros ajkai közül ki kivillant hófehér fogsora, s úgy érezte, hogy ez az a régen keresett ideál. Szép, kedves teremtes volt s amint társalgás közben észrevette, művelt is. Ha pedig tanítónő, lehetetlen, hogy házas ne legyen, mert bizony szép Magyarországon egy tanítónő még nem igen duskalkodhatik a földi javakban. Sokszor valóságos művészet kell hozzá, hogy csekélyke fizetéséből ki tudjon jönni!

Erre gondolva, bizony kissé elszégyelte magát a mi Feri barátunk Neki közel buszezer forint jóvedelme van s abból még eddig nagyon keveset tett félre. Ennek a szegény lánynak talán nyolczszáz forintja sincs, és mégis

orvosszakértő és vizsgálja meg a bűnös urnak az elméjét. Az orvos megméri a koponyáját, s véleménye szerint a koponya nem normális. De nem is lehet, mert két egyforma koponyájú ember aligha létezik. Tekintete a bűnösnek tévő, beszédje zavaros, a reflex mozgások sem rendesek, s az orvosszakértő véleménye alapján nem elég öntudattal rendelkezik arra, hogy elkövetett cselekményének súlyát kellőleg mérlegelni tudta volna. A megfigyelést illetőleg az orvosnak teljesen igazra lehet, mert egy letartóztatott gyilkos, ki különben is érzi bűnének nyomását, már lelki nyugalmát teljesen elveszítette, s egész viselkedése csak rendellenes lehet. Ellenben azt, hogy milyen állapotban követte el a bűncselekményt, egy orvos nem tudhatja elbírálni, mert jelen nem volt, sem az illetőnek lelkébe nem láthat.

Nem kell ehhez sem jogi sem orvosi tudomány. A ki azért gyilkol, vagy gyilkoltat meg valakit, hogy abból anyagi vagy egyéb haszna legyen, az mindenesetre bir annyit észrel és öntudattal, hogy keményen bünhődjön. Sőt talán nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy a kötéltre teljesen érett ember.

Most tehát, midőn a tudomány szövénke már mindent bevilágít, épen a humanismus korában, a mikor már műveltebb, tökéletesebb az ember, és kell, hogy nemesebb is legyen érzelmvilága, erősen mérlegelve intelligenciáját, súlyosabban kellene büntetni, mint akkor, midőn az ember még a műveletlenség kódében bolyongott.

Itt az ocsmány bűn leglátzóbb példája a csetneki kettős rablógyilkosság a maga borzalmas valóságában. Egy nemes öreg urinó, a ki egész életét át rokonainak kuporgatott és hűséges kulcsárnéja hullottak el a mézáros bárd csapásai alatt s midőn már ártatlan lelküket kilehelték, a bestiák lábba rugták hullájukat.

Valóban elborzad az ember e gyalázatos bűncselekmény felett, s megdöbbenve áll meg az ártatlan áldozatok koporsója mellett.

Megdöbbenésünk és megrettenésünkben, a mennyiben a közvéleményt szolgáljuk, meg kell nyilatkoznunk és azt a szégyent, mely vármegyénk határain belül egy uri családot méltatlanul sújtott, társadalmi ítéletünkkel kell némi-képen elhárítani.

S a midőn a tetteseket keményen elítéljük, és az igazságszolgáltatásnál is méltó ítéletet kérünk fejükre, egyidejűleg a gyászborult és nagyon mélyen érintett uri családot vigasztalni igyekeznünk.

A vizsgálat ugyan már — mint értesülünk — be van fejezve, de mivel még annak eredményét nem tudjuk, a tettesek felett a pálcát el nem törhetjük. Mindenesetre azonban már ez alkalommal ajánlhatjuk az esetet igazságos esküdtjeink figyelmebe.

Bontsuk ki a bűn ostorát, lángostor legyen az mint az örültté, és ha úgy kell, sújtsa egyszer magát az örültet is, a ki örületében ilyent elkövetett.

Ha pedig már gyengék a földi emberi törvények és attól nem félünk, nem rettegünk, menjünk gyakrabban az Isten házába, hallgassuk papjainkat és rettegjünk az Isten törvényeitől és

megél belőle, sőt telik tisztességes rubára is Legalább abban, amit most visel, igazán jól fest!

Határozottan megszerette ezért utitársnőjét, amit abból vett észre, hogy féltékeny lett rá. Hátha valakinek a kedvéért ügyel úgy a külsejére! Hátha menyasszony is már!

Merengéséből a vasuti portás hangja rázta föl: Beszállani tessék! Egyszerre csupa figyelem lett a lány iránt. Karjára vette kis kabátját, elvette még a napernyőjét is és udvariasan felsegítette a wagonba. Ott folytatták beszélgetésüket s annak folyamán megtudta, hogy a tanítónő még özvegy édesanyját is magánál tartja.

Ekkor már becsülte is a lányt! A vonat rohant velük sokáig, számos állomáson haladva keresztül. Egyszer aztán megszólal a lány: — Nézze, az ott B! Nemsokára beérünk!

Azzal felállott, hogy levegye a hálóból kis podgyászát, de a férfi megelőzte és rásegítette kabátját. — Ekkor azonban rövid forduló következett, úgy, hogy mindketten megtántorodtak, sőt a kis tanítónő el is esett volna, ha Feri karjaiba fel nem fogja.

Es ekkor váratlan dolog történt. Mikor egy pillanatra vállán feküdt a szőke fejecske, merészen megcsókolta a lányt. De a csók csattanását követő pillanatban az ő arcán is csattant egy kemény kezeske.

Lángba borult arccal állt előtte az utitársnője: — Uram! [Ez szemtelenség! Es én kikérem magamnak az ilyen viselkedést!

— Bocsásson meg, drága nagyság, de . . . örült voltam! Es engedje meg, hogy jóvátégem elkövetett hibámat! Holnap délelőtt, ha nincs ellenvetése, tiszteletmet fogom tenni nagyrabcsúlt édesanyjánál s ha nem talál kivetni valót rajtam, mint vőlegény fogok onnan távozni.

— Maga? No ezt nem rosszul adja! — nevetett gúnyosan a lány. — Maga akar engem megkérni? Hiszen alig ismer! Ma látott először életében s már feleségül venne. Ugyan menjen! Azt gondolja talán, hogy elhiszem?

— Hitemre mondok, ha igen tisztelt édes anyjám.

sújtó keze verje meg azokat, kikkel a földi igazságszolgáltatás nem bír.

Minden bűn olyan, mint a galyakkal vékonyan befedett verem, a mely megejt a leghatalmasabb oroszánt is.

Faklyákat kell tehát gyujtanunk és a veszedelmes helyekre állítanunk, hogy lássuk azokat.

Mint a hold és csillagok megvilágosítják az éj homályát, a sötétség eloszlására gyujtsunk társadalmi világosságot, sugarai világítsák be a tévelygők sötét útját.

Es ha mégsem kerül el a tévelygő a bűn ösvényét, zuhanjon bele és annak temető hullámai legyen a bűnhődés szemfedője.

A szabadka-pusztai építkezés.

Városunk hatósága régen érzett, nagy hiányon segített, mikor elhatározta a tulajdonát képező szabadka-pusztai méntelep helyiségeinek a szükségleteknek megfelelő kibővítését és javítását. Minden tekintetben szükség volt már e munkálatokra. Szűk volt a hely a legénységnek, célszerűtlen volt az elkülönítés, kedvezőtlen volt a berendezés — szóval az egész telep minden részecskéje panasz tárgyát képezte s az bizony kellemetlen volt úgy a gazdának, mint a bérlőnek.

Most már abban a stádiumban van az ügy, hogy leszámítva még némi aprólékos formásokat, segítve lesz a bajokon, mert a magas miniszterium engedélyezte a benyújtott terveket s költségvetést, az igaz, hogy egy örökkévalóság után, mikor már a tervek egész odisséjét éltek keresztül, s most, ha valami váratlan körülmény nem jön közbe, a jövő tavasszal megkezdődnek az építkezések Szabadkán.

Első kérdés volt a tervek szerkesztésénél a legénységnek egy új, modern berendezésű laktanyában való elhelyezése. Ez az új, emeletes épület játsza a főszerepet, míg a többi már kisebb rendű átalakítás csupán.

A téglalaku emeletes új épület költségei 86485 korona 31 fillér összegben vannak előirányozva.

Az épület 44 m. homlokzat szélességgel bír s 1067 m² területen fekszik. Két bejárata van: a homlokzaton és a hátulsó fronton. Az előtérből kényelmes lépcsőháza jutunk, mely a padlástól a pinczéig ér.

A pinczében eleségár, fatartó, kántin s különféle raktárak helyeztek el. A földszinten vannak az altiszti lakások, őrszoba, zárkák, börtönök, irodahelyiségek, be tegszoba, rubatár, a legénységi konyha, iskola és dolgozószoba. Az emeleten van négy nagy legénységi szoba (104 m² egy-egy) és egy tágasabb altiszti szoba. Mind-ezen helyiségek kényelmesek, jó elhelyezésűek és praktikusak.

Az új épületnek külső formája is díszes, tetszetős lesz. Az egész telepek kinézése nagyon fog nyerni általa.

Másik része az építkezésnek a már meglévő nagy négyszög épület átalakítása; ez ugyanis eddig löistállónak és legénységi laktanyának használtatott. Most egészen átalakítódik istállónak, kivéve néhány nyereg- és zab tárt s egy szobát a szükséges legénységnek. Ezen épület átalakítása 8776 koronával van előirányozva.

Átalakítatik az a kisebb keresztalaku épület is, melyben eddig a legénység egy része, az állatorvos és két altiszti szorongott. Ezen átalakítás folytán az állatorvos három szobát nagy szobához — a megfelelő mellék helyi ségekkel együtt — jut valamint lakást talál benne a kántinos is a másik szárnyon. Ugyanitt lesz az altiszti és legénységi kántin is. Ez a munka 1913 koronával irányoztatott elő.

Kiegészíti még az építkezéseket egy 4032 koronába kerülő széna és szalmatartó s az egész telepet körülfutó drótkerítés, mely 2676 koronával tervezetett.

Az összes építkezések tehát, melyek a jövő év elején befejezettek, végösszegben 103884 korona 13 fill. be kerülnek. A már hang-ulyozott súlyos körülmények folytán mindez kikerülhetetlen szükség volt. A város már a meglévő épületeket ezen új berendezések nélkül haszno-

nak s kegyednek nem lesz személyem ellen kifogása, holnap már mint vőlegény fogok erre visszautazni.

Most már elkömlődött a lány, mert érezte, hogy a férfi őszintén beszél.

— De ha azt hiszi, hogy velem jó pártit csinálna, nagyon csalódik! Szép nem vagyok, pénzem nincs, aztán meg nem vagyok olyan elegáns pesti hölgy, mint amilyen magához illenek!

— Erzsike nagyság! — most szólította először a keresztnevéen — Annak, a ki szeret, mindig a szerelme tárgya a legszebb, legjobb, legtökéletesebb. En így szeretem, ahogy van. Akar a feleségem lenni?

— Beszéljen a mamával! — idézte a „Gyurkovics lányok”-ból a kis tanítónő, azzal elfordult, hogy elrejtse piruló arcát. De az egyik kezét nem rejtette el. Feri mindjárt birtokába kerítette s telehintette csókjaival.

Másnap csakugyan vőlegényként utazott haza. A menyasszonya elkísérte az állomásig s mikor bucsuzniok kellett, Feri boldogan ölelte keblére a szőke lány fejét.

— Beszállani tessék! . . .

— Isten veled, Erzsike! . . . Hát meg se csókolsz? Pedig van a bal arczomon egy hely, hova sok csók kell, mig egy piczi tenyér helyét beföldi!

Pirulva nézett rá a lány, de aztán csak rászánta magát és megcsókolta. Nagyon természetesen kamatostul kapta vissza a csókot.

— No pá, drágám! Holnapután itt leszek!

Es hűségesen beváltotta ígérését s egy darabig minden harmadnap lejárt B-be. De mikor aztán a b-i templomból mint férj és feleség jöttek ki, vége szakadt az utazgatásnak. Azontul, ha csókra vágyott, csak egy szobán kellett keresztül mennie, hogy megkapja. Ez pedig lényegesen rövidebb ut egy négyórás utazásnál s az ember nincs kitéve annak, hogy egy rózsás kis tenyér az arcát fenyegetse!

Egyszer akasztotta szegre nőstülési elveit, akkor is jól járt vele Balogh Feri. Hja, hiába, ilyen egy „szerencsés ember!”

sítani nem lett volna képes. De mint üzlet sem rossz a városnak ez a vállalkozása. Az állam ugyanis az új befektetések után 4%-ot térít vissza, amit ha hozzácsatolunk a méntelep eddigi haszonbéréhez — ami különben még valószínűleg emelkedni is fog — az eredmény azt mutatja, hogy a befektetés maga-magát amortisálni fogja, úgy, hogy végső eredményképen a városnak ez a nagy-nak látszó teher voltaképen nem is megterhelés, hanem még erőgyarapító vállalkozás.

Es még van az éremnek másik oldala is. Ha katonaságunk jól érzi magát állomáshelyén, nem kívánczik el innen. Ez magában nagy közgazdasági haszonnal jár; forgalmat jelent a piacpon s friss pénzt ad a polgárok zsebébe. S ha hire terjed annak, hogy Rimaszombat kényelmes állapotot teremt katonaságának és megbecsüli őket, talán sikerül hangulatot kelteni a magasabb katonai körökben is — esetleg visszakapjuk elveszített ágyuinkat vagy vadászainkat. Az pedig egy város életében új fejlődést, friss vérképződést jelent.

E tervek most még képviselőtestületünk elé jutnak, s azután jóváhagyás végett a törvényhatósághoz kerülnek. — Akkor azután már csak az árlejtés eredménye szükséges ahoz, hogy a fagyok elmúltával városunk egy újabb lépéssel előbb jusson s leltára egy szép épülettel gazdagabb legyen.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk minden olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hír. Főispánunk a mai napon városunkba érkezik, hogy a holnap tartandó közgyűlésen ülésen elnököljön. — Dr. Soldos Béla megyei tájegyző szolgálattételre jelentkezett és az alispáni hivatalhoz osztatott be.

Gróf Andrássy Dénes Firenzében. Gróf Andrássy Dénes — mint a „P. H.” írja — folyó hó 8-án Budapestre érkezett *Sulyovszky* István kir. tanácsos, uradalmi kormányzó társaságában. Itt Búbics Zsigmond kassai püspökkel találkozott és két napig időzött a fővárosban, honnan a gróf ugyancsak uradalmi kormányzója kíséretében Firenzébe utazott. Ott szándékozik ugyanis a telet tölteni. Az agg főúr, kit a temetés fáradsagai is alaposan megviseltek, s ki külföldön való hosszú tartózkodás folytán a mi keményebb téli éghajlatunktól már elsokott, kénytelen a telet enyhébb éghajlat alatt tölteni. Kraszna Horka Váraljára — hol ezután állandóan lakni fog, — a tavasszal tér vissza. Minden köteléknél szentebb érzés, elbunynt nemes szívű hitvese, Francziska grófné iránti csodás hűségű ragaszkodása fűzi őt ezutánra Kraszna Horka Váraljához, hol az ősek régi vára töviben a művészi becsú sirbort közelében épített a maga számára egy kis uri lakot. Ott akarja leélni élete hátralévő részét felejthetetlen emlékü felesége mauzoleumának szomszédságában.

Az ág. hitv. evangélikusok egyetemes közgyűlése f. hó 9-én kezdődött Budapestben. Vármegyénkben a közgyűlésen számosan vettek részt s a második napon tartott közgyűlésen a zsinat-előkészítő bizottságot is megválasztották, melynek tagjai megyénkben *Szentiványi* Árpád kerületi felügyelő, *Glauf* Pál és *Terray* Gyula főesperesek. — Az ág. hitv. ev. egyházat és az ev. ref. egyházat közösen érdeklő ügyek tárgyalására kiküldött bizottságba: *Szentiványi* Árpádot és *Kabinyi* Gézát, a lelkész-vizsgáló bizottságba: *Glauf* Pált beválasztották. Utóbbi mint az egyetemes nyugdíjintézet ügyvivőjét, a pénzügyi és a számvizsgáló bizottság tagjává is megválasztották. Az alkotmány és jogügyi bizottság tagjai lettek vármegyénkben: gömöri *Szontagh* Pál és *Terray* Gyula. — A közgyűlésen *Loysch* Ödön helybeli főgymn. igazgató és *Szántó* K. rosznyói igazgató is résztvettek az iskolák képviseletében.

Meghívó. A „Rimaszombat és Vidéke jótékony Nőegyesülete” vezetése alatt álló „Napközi otthon” ünnepélyes megnyitását folyó hó 16-án, (szerdán) d. e. 11 órakor a leányiskolában tartja. Ezen ünnepélyre van szerencsénk a szivesen érdeklődőket tisztelettel meghívni. Rimaszombat, 1904 november 10. *Az elnökség.*

Küldöttség a közoktatásügyi miniszternél. Csütörtök délelőtt a képviselőházban küldöttség tisztelettel *Berzeviczy* Albert közoktatásügyi miniszternél a sajkögömöri polgári iskola állami segítségben való részesítését kérve. A deputációt *Szentiványi* Árpád vezette, a küldöttség tagjai voltak: *Hevessy* Bertalan, idősb és ifj. *Szentiványi* József, *Szontagh* Pál, továbbá *Glauf* Pál és *Terray* Gyula főesperesek. A miniszter a küldöttséget szívesen fogadta és megígérte, hogy az ügyet sürgősen tanulmányozni fogja.

Új plébános *Gallusz* Péter, rosznyói egyházmegyei karkaplan és hittan-tanár, a ki több éven át mint segéd lelkész és hittan-tanár városunkban is működött Rappra plébánossá nevezetett ki.

Zinat. Budapestben f. hó 10-én vette kezdetét az ev. reformátusok egyetemes zsinata, melyen a tiszányneni egyházkerület kiküldött képviselői között *Czinke* István helybeli ev. ref. lelkész is részt vesz.

Halálozás Dr. *Batizfalvy* Sámuel budapesti orvos, volt egyetemi magántanár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, 1848—49-iki nyugdíjas honvédfőhadnagy, az országosan ismert budapesti gyógyintézet igazgató-tulajdonosa f. hó 6-án Budapestben meghalt. Az elhunyt városunkban született 1826-ban augusztus 20-án s gymnasiumi tanulmányait is az alsóbb osztályokban az itteni iskolában végezte; kiváló orvos volt, s nevét számos szakirodalmi munkával is ismertté tette. Az orvosok és természetvizsgálók városunkban 1868-ban tartott XII. nagy gyűléséről terjedelmes munkálatot szerkesztett. Dr. *Trajtler* István fővárosi jeles orvos, ki városunkban is működött s ide rokonai kötelékek fűzik, apósát gyászolja az elhunytban, kit f. hó 8-án nagy részvét mellett temettek el Budapestben.

Anyakönyvi kinevezés. *Spielberger* Armin kokovai másodjegyzőt a m. kir. belügyminiszter anyakönyvvezető helyettesévé nevezte ki.

Megyebizottsági tag választás. Folyó hó 8-án ejtett meg a megyebizottsági tag választás a vármegye területén. Ez ideig még nem tudván biztosan az eredményt, azt csak jövő számunkban fogjuk egész terjedelmében közölni. Azt azonban már tudjuk, hogy az egész vonalon nagy korteskedés folyt és több régi tagot buktattak ki. — Városunkban a választás nem valami különös érdeklődés mellett folyt le Baksay István kintan. elnöklete alatt. A városházán folyt a szavazás s mintegy 26 szavazat adatott be. Megválasztották az eddigi megyebizottsági tagokat: dr. Szabó Károlyt, Barna Imrét és Szabó József (Kozma) nyug. banki pénztárnok. — *Nagyroczén* Mihalik Dezső herezei uradalmi ügyész elnöklésével folyt le a választás s megválasztották újra Prékopa Károly főjegyzőt, a dr. Hozáczy Ferenc helyébe pedig Remenyik Dénes városi tanácsost. Itt olyan nagy volt az érdeklődés, hogy 69 és 68 szavazat adatott be. — *Putnokon* az ottani köztisztviseltek álló ev. ref. lelkész különös véletlen folytán maradt ki. Itt is nagy volt az érdeklődés, mert 80-nál több szavazat adatott be a Fekete Nándor elnöklete alatt működött bizottságnál. Az egy üresedésben lévő helyre Ineczdy Béla főjegyzőt választották. — *Rozsnyón* dr. Markó Sándor kir. tan. elnöklésével folyt le a választás s Fábrián Ferenc kanonok plébános, Terray Gyula ev. főesperes, dr. Pösch József ügyvéd lettek megválasztva. — *Kokován* Bobok Tivadár és Helló János (uj) — *Tornallyán* Varga Boldizsár községi bírót, Szabó János földészt és Záborszky Ernő gömörpanyiti jegyzőt (uj) — *Osgyánban* Hegedűs János r. kath. lelkész és Bolha György földészt. — *Jolsván* Habány József főjegyzőt (uj), dr. Tóthy István és Czibur Imrét. — *Feleden* Turóczy Miklós földészt, Nagy János földészt és Sebestyén József földészt. — *Várgedén* Bálint István és Eli István földészeket (ujak). — *Nyustján* Boczkó Dániel és Kolbenheyer Józsefet. — *Óchtinán* Honézy Pált és Urbán Jánost. — *Csottán* ifj. Kubinyi Gézá és Fodor Jánost (ujak). — *Bátkán* Bodon Mihály és Bán Bódi János földészeket (ujak) választották.

Kinevezés. Krizso Tamás helybeli magy. kir. fogházfelügyelő szép képzettségű leányát Elizát a székyudvarhelyi felsőbb leányiskolához tanárnővé nevezte ki a vallás- és közoktatásügyi miniszter.

Halálozás. Egy régi munkása a vármegyének *Jakabfalvy* Béla vármegyei árvaszéki iktató hunyt el f. hó 8-án. 32 évig állott az elhunyt a vármegye szolgálatában. Temetésén a vármegye tisztikara testületileg vett részt és koszorút helyezett koporsójára. A sírnál *Bérczy* Kálmán árvaszéki ülnök megható szavakban bucsuztatta el. A kiadott gyászjelentés a következő: Özv. Nagymalaczkai és Jakabfalvai Jakabfalvy Béláné szül. Jellen Klementina mint neje, Jakabfalvy Gizella férjezett Renglovics Aladárné és Jakabfalvy Béla mint gyermekei; — Renglovics Aladár mint vő; — Jakabfalvy József neje és gyermekeivel, Jakabfalvy Etelka és férje Kubinyi Gyula mint testvérel a többi rokon nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik a legjobb férj, felejthetetlen gondos apa, szerető após, testvér, sógor és rokon Nagymalaczkai és Jakabfalvai *Jakabfalvy* Béla várm. árvaszéki iktató, okl. körjegyzőnek folyó évi november hó 8-án délután 4 óraker életének 54-ik, boldog házasságának 31 ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei folyó évi november hó 10-én, délután 2 óraker fognak az ev. ref. egyház szertartásai szerint a helybeli sirkertben örök nyugalomra tétetni. — Béke és áldás poraira!

Kaszinói választmányi ülés. A helybeli kaszinó f. hó 5-én Kubinyi Aladár elnöklésével látogatott ülést tartott, melyen az elnök előterjesztette, hogy a *szinpártoló egyesület* alapszabályainak a kiküldött bizottság által összeállított tervezetét Dr. Kovács László polgármester benyújtotta s így a vigalmi bizottság most már komolyan foglalkozhatik a további teendővel. — Hátha mégis sikerülne összehozni a szinpártoló egyesület a téli szezonra. — A választmány a kaszinó helyiségének mulatságok alkalmával való használatá felett vitakozott s végül a világítási költségek fedezésének díjaként nyáron 20, télen 40 koronát, társasvacsora idején 10 koronát állapították meg. Új tagokként felvették: Mézszáros István tövszki bírót, ifj. Batta György vármegyei aljegyzőt, dr. Markó János ügyvédjelölt és Györy Lajos városi mérnök. — Még határozatilag kimondották, hogy havonként egy kaszinóestélyt tartanak 1 korona belépődíj mellett s ezek rendezését a vigalmi bizottság feladatává tették.

Eljegyzés. Özv. Fischer Gyuláné szül. Rick Alice kedves és szeretetreméltó leányát Margitkát f. hó 4-én eljegyezte *Klimó* János m. kir. postatisztviselő Tornallyán.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszterium f. hó 6-án *Szekely* Albert budapesti lakost kinevezte ideiglenes számtisztizé és szolgálattételre a rimaszombati számvédséghez osztotta be.

Huszonöt éves jubileum Kun Bertalan államvasuti forgalmi főnök most töltötte be szolgálatának 25 ik évét Losonczen. Az ottani forgalmi főnökség és a miskolci üzletvezetőség területén működő vasuti tisztikar ez alkalomból a losonczy városi vigadóban társasvacsorát rendezett tiszteletére, a melyben *Görgey* László üzletvezetővel az élén, mintegy kétszáz tisztviselő vett részt; ott volt azonkívül *Török* Zoltán főispán és számosan a város előkelőségei közül. A jubiláló forgalmi főnöknek a tisztviselői kar ezüst serleget, az altisztikar pedig üdvözlő iratot nyújtott át. Városunkból *Schulhof* Pát állomásfőnök vett részt a szép ünnepélyen.

Jogászvacsora. A helybeli ügyvédi kör tagjai a bíróság tagjaival együtt, ma szombaton este a kaszinóban társasvacsorát rendeznek.

Társas estély. A helybeli fiatalság f. hó 5-én kitűnően sikerült mulatságot rendezett a kaszinó helyiségeiben. A mulatság minden ceremónia nélkül folyt le s ez családias színezetet adott neki és ez a hangulat uralkodott a késő reggeli órákig. Kár, hogy kevesen voltak. Jelen voltak asszonyok: Özv. Beliczky Viktorné, Hevessy Bertalanné, dr. ifj. Institorisz Endréné, Kubinyi Andorné, Lengyel Györgyné, Medveczky Sándorné, Prihradyné Hevessy Mara, Samarjay Jánosné, özv. Török Jánosné. — *Leányok:* Beliczky Böske,

Institorisz Maresa, Kubinyi Aranka, Lengyel Ilonka, Medveczky Aranka és Medveczky Erzsike. — Ezzel kapcsolatosan közöljük, hogy mint értesülünk, a kaszinó választmánya kimondotta, miszerint ezentúl a téli hónapok alatt minden hó 1-ő szombatján kaszinó-estélyeket rendez 1 korona belépő jeggyel. Meghívók nem lesznek kiadva csupán falragaszok és a kaszinó táblájára ragasztott értesítés fogja közölni a közönséggel az estélyek megtartását.

Halálozás Özv. Biró Lászlóné, ki évtizedek óta városunkban lakott, s csak rövid idő óta tartózkodott Nagyszlaboson fiánál, folyó hó 6-ikan ott 64 éves korában meghalt.

Estély Putnokon. A putnoki kaszinó f. hó 5-én este 7 óraker saját termében vacsorával egybekötött estélyt rendezett, melyen Putnok és vidéke értelmisége nagy számmal volt képviselve. Az estély pompásan sikerült, jó kedv uralkodott s a táncos vígan folyt. A jó kedvet még jobban fokozta a jó cigányzene. Az ifjuság csak a késő éjjeli órákban tért haza.

Betegsegélyző-pénztári gyűlés. A rimaszombati kerületi betegsegélyző pénztár f. hó 6-án *Rábely* Miklós elnöklete alatt igazgatóági ülést tartott, melyen alelnökké az alkalmazottak részéről *Droppka* Lászlót választották s elhatározták, hogy az ujtantalvolgyi ügygyári orvosi állás végleges betöltéséig a helyettesítéssel dr. *Honézy* Gyula kokovai orvost bízzák meg.

Vadászszerecsene. Jolsvárol kapjuk a hírt, hogy Czibur Imre egy napon egy hatalmas medvét és két vaddisznót ejtett el.

Köszönetnyilvánítás Teljes lehetetlenség mindazon ismerőseimnek, kik felejthetetlen drága férjemet utolsó útján kikísérték vagy engem nagy fájdalomban vigasztaló szavakkal felkerestek, külön külön köszönetet mondani; kérem tehát mindazokat, kik résztvevő szívvél megemlékeztek rólam, vagy drága halottamról, fogadják ez uton is halás köszönetemet. — Rimaszombat, 1904. nov. 12. Özv. *Jakabfalvy Béláné.*

Jubiláris ünnepély Putnokon A putnoki ev. ref. egyház templomának 100 éves fennállása emlékére folyó hó 20-án este fél 8 óraker a „Vám” vendéglő nagytermében hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendeznek. — A hangverseny műsora ez: 1. Hymusz. Előadja a putnoki ev. ref. énekkar. 2. Haldokló honvéd Irta: Lévy József Szavalja: Batta Miklós simonii ev. ref. s lelkész. 3. Czímbalom szóló. Előadja: Tikász Málka kisasszony. 4. Felolvasás. Tartja: Körössy Sámuel, putnoki ev. ref. s. lelkész. 5. Kurucz dalok. Férfi négyes. Előadják: idb és ifj. Litkey György, Iván Adolf és Hanesovszky Béla tanító urak. 6. A munkácsi rab. Irta: Jokai Mór. Szavalja: Deésy Sándor, tornallyai ev. ref. segédlelkész. 7. Magyar nép és kurucz dalok. Előadja: a putnoki ev. ref. énekkar.

A Napközi Otthon javára e lefolyt héten a következő adakozások történtek: Marikovszky Emma 6 kor., Soóné Gyulay Hermin 4 kor., Gömörmegyei Népi- és Iparbank 10 kor., Csillag Mórné 5 kor., Gömörmegyei Takarékpénztár és Hitelbank 5 kor., Rimaszombati Takarékpénztár 50 kor., Toti Béláné 5 kor., Szabó Károlyné 20 liter bab, Ivanyik György, Kálmán János, Koreny Pal, Leicht Árnin, Neuman Mór, Szabó István, Szabó József és Winter Farkas szívesen vállalkoztak a szükségellendő húst felváltva, kilogrammonként 80 fillérről szállítani. — Fogadják mindnyájan leghálásabb köszönetemet. — Rimaszombat, 1904. évi november hó 11-én. Özv. dr. *Marikovszky Istváné.*

Ügyvédi iroda áthelyezés Dr. ifj. Institorisz Endre ügyvédi karunk egyik tehetséges tagja irodáját f. hó 1-én az Erzsébet térre a régi nép- és iparbanki épületbe helyezte áttal.

Tűzvész. Kokováról kapjuk a hírt, hogy ottan f. hó 8-án éjjel tűz volt Három egymás mellett álló pajta és istálló porrá égett. — A tűzoltók gyorsaságának és ügyességének lehet köszönni, hogy a tűz tovább nem terjedt. — Keletkezését annak tulajdonítják, hogy ittas emberek aludtak az egyik pajtában s valószínűleg valamelyik égő pipájából kihullott szikra gyújtotta fel a felhalmozott takarmányfélét. Szerencse, hogy idejekorán az alvó embereket ki tudták meenteni.

Köszönetnyilvánítás *Stech* Kálmánné urnó, a Fehéskereszt elhagyott gyermekek részére többféle ruhaneműt küldött az egyesület alelnökéhez. Vajha e nemes tett buzdításul szolgálja városunk jótékony közönségénél s e nagy szükségben több ily jótéteményben részesítené egyesületünket. — A fent nevezett urnónek halás köszönetet ez uton mond az *Elnökség.*

Harcz a csendörök és cigányok közt. Mult vasárnap a Szabadka felé vezető út mellett, hol Sárközy oláhezigány karavánja tanyát ütött, letelepedett egy vándor trupp, közsörösök és utcai komédiások bandája, kik között ott volt a Majoros levélhordónál betörést elkövetett s a fogházból elszabadult Weinrik Anna és Péter János hárfás is. A csendörök igazolásra szólították fel a vándor truppot, de Scholl Gyula közsörús nemesak az igazolást tagadta meg, de mintegy 10 társával ellenszegült, sőt a közel álló két csendörre revolvért fogott. Istók csendör, mikor a veszedelmet látta, felszólította Schollt, hogy a revolvért adja át, de ez nem volt hajlandó s a csendör felé közeledett Istók ekkor rálőtt, s a golyó a jobb felső karját áttúrta, mire a vérző kar alá hanyatlott s az ember összeesett. A többiek elszaladtak, Scholl Gyula pedig bevászorgott a városba, s itt orvosi segélyben részesült, aztán kórházba ment. A rendörök és csendörök a többieket letartóztatták s találtak náluk négy hatalmas forgópisztolyt, idegen ruhákat, bicikli lámpást, kocsitakarót stb. stb. A sok asszonyt és gyermeket a városháza börtönébe vitték, honnan a férfiakat a fogházba szállították. A nyomozás és a vizsgálat folyamatosan van. Scholl Gyulát, ki a kórházban fekszik, az ideérkezett Molnár százados hadbíró kihallgatta s kihallgatták a vándor trupp többi tagjait is.

Mulatság A konzervgyári alkalmazottak mult szombaton — folyó hó 5-én — Tamásfalán a „Gondtűz” helyiségében mulatságot rendeztek. A táncmulatság igen kedélyes volt, a jelen voltak jól érezték magukat, ugyancsak mulattak s mi ennek örülnék is, ha eszünkbe nem jutna, hogy a *mi* konzervgyárunk alkalmazottai tulajdonképen miért mennek a szomszéd községbe: Tamásfalába mulatni. Nem találnak elég helyet a városban?

A csetneki rablógylkosság. Megyeszerte kinos feltűnést kelt és a kedélyeket erős izgalomban tartja az a borzalmas bűntény, melynek képe most a vizsgálat során élénk vonásokkal domborodik ki. Megirtuk akkoriban, hogy október 22-ről 23-ra virradó éjjelen a 84 éves agy Kerepessy Jenőné szül. Szontagh Terézi s házvezetőnőjét Rajsz Mariát Csetneken vadállati kegyetlenséggel meggyilkolták, s mintegy 2—300 korona pénzt és értékeket elraboltak. Az eset óriási szenzációt idézett elő, annyival inkább, mert a meggyilkolt urnó a csendörség közelében lakott és magát biztonságban érezte. A nyomozás megindult s csakhamar letartóztatták *Glocsek* János bérést, kinek kezében véronyomok találtak. De közben gyanu merült fel, hogy a szörnyű tett elkövetésében része van a szomorú véget ért urino unokájának *Sebők* Iván földbirtokosnak is, ki nagyanyja akarata ellenére a volt eszi vendéglős leányát vette nőül, s attól tartott, hogy nagyanyja kitagadja az örökségből. Azt tudták, hogy ő maga nem követte el a bűntényt, hanem erre felbérelt embereket. Így már az első napokban az egész m-gyében suttozva beszéltek arról, hogy a tisztos öreg asszony és házvezetőnője bér-gylkosság áldozatai lettek. A gyanu a nyomozás során alaposnak bizonyult, mert a két gaztettes, kiket elfogtak, bevallotta, hogy *Sebők* Iván 200 korona jutalom és szabad rablás megengedése mellett felbérelte őket arra, hogy a tehetetlen, beteges öreg asszonyt láb alól eltegyék. A részletek kiderültek, nyomravezetett a lapokban közretett 1000 koronás jutalom kihirdetése, melyet *Sebők* Pál földbirtokos deponált Csetneken a tettes nyomravezetője részére. — A csendörség éber figyelemmel kísért mindent, s vasárnap este a csetneki korcs-mában gyanus beszélgetést hallott a csendör. Figyelve a két férfi beszélgetésére, hallotta, hogy a felett tanakodnak, ki vezesse nyomra a tettest, s jól beborozva szitkozódtak, hogy 1000 koronát tűztek ki a tettes nyomravezetőjének s ők csak 200 koronát kaptak *Sebők*től. A csendörség a két gyanus embert: *Fafrák* János 18 éves csetneki származású cipészszegédet, ki Kerepessy-nének nevelt fia s ki különben is feltűnően költekezett az utóbbi napokban és társát: *Rigó* Gyula 18 éves rimaszécsi származású mészáros legényt letartóztatta és kivallatta. Csakhamar zavarba jöttek és bevallották, hogy *Sebők* Iván felbérelte őket s unszolta arra, hogy az öreg asszonyt gyilkolják meg. Már október 20-án este próbálkoztak s a külső ablakszárnyat bevették és leemelték, azonban a belsőt nem tudták kinyitni s észrevették, hogy a házbeliiek a zajra figyelmesek lettek és ekkor megszöktek. A két nap mulva megtartott országos vásár idejét azonban már igen alkalmasnak tartották a bűntény elkövetésére s éjjel a *Rigó* gazdájának istállójából indultak el a Kerepessy-né házához. Éjjel után fél 1 óra tájron hatoltak be, s először *Rajsz* Mariát ütötték le fejszecsapásokkal, aztán fejét az ágyterítőbe pakkolva a tetemet berúgták a diván alá. Majd a harmadik szobában fekvő öregasszonyhoz mentek, elől haladt mindentűt a helyzettel teljesen ismerős *Fafrák*, Kerepessy-né nevelt fia, utána *Rigó*, a mészáros segéd. Az öregasszonyt több fejszecsapással elnémitették, majd az ágyról lerángatták s *Rigó* egy nagy mészáros késsel átvágta a már haldokló öreg asszony nyakát. E vadállatias, borzalmas kegyetlenséggel véghezvitt cselekedet után feltörték a szekrényt, onnan egy tula ezüst órárt, egyéb apróbb tárgyat és az ott levő „bajtliból” pénzt, mintegy 3—400 koronát vittek el. Azután megosztottak a pénzen s ennek és az értéktárgyaknak egyrésztét elásták. November 6-ról 7-re virradó éjjel házmotózást tartottak náluk, s a meglévő pénzt és az elásott tárgyakat megtalálták, s a bíróság magához vette. — *Cseh* István, a helybeli kir. törvényszék vizsgálóbírája *Fülöp* Béla irnokkal még vasárnap a helyszínére utazott s ott alapos, körültekintő és széles látókörre valló vizsgálatot tartott. A terhelteket letartóztatta s a bűntény értelmi szerzőjét *Sebők* Ivánt, ki kétségsbeesetten tagad, szintén letartóztatta. Ugy volt, hogy folyó hó 11-én pénteken délelőtt szállítják be a helybeli fogházba, de ez nem történt. *Sebők* Iván, kinek kiterjedt s tekintélyes rokonsága van vármegyénkben, régóta gondnokság alatt álló, excentrikus ember, ki-ről azt mondják, hogy beteges, szívhajos, ki azonban igen ügyesen védekezik a vád ellen, melyet *Rigó* és *Fafrák* a szembesítésnél neki szemébe mondanak. — A vizsgáló bíró *Cseh* István f. hó 11-én érkezett haza s ugyanekkor az esti 6 óra után jövő vonattal hozta a csendörség *Rigó* Gyula és *Fafrák* János vádlottakat egymáshoz láncolva. Nagy közönség várta az állomáson a két legényt, de a publikum csalódottan oszlott szét, mert a nézők nagy, hatalmas alakokat vártak s meglelent előttük két szánalmas, satnya fickó, kik közül az egyiket: a cipész *Fafrák*ot egy jókora szellő is elujtja, a másik pedig: *Rigó*, ki még fel sem szabadult s így csak mészáros inas, szintén gyenge legény. Annál hatalmasabb szál legény: *Sebők* Iván, kit két csendör az esti 10 órai vonattal szállított be s az állomásról is kocsin vitték be a fogházba. Másnap f. hó 12-én a délelőtti vonattal hozták be *Glocsek* Istvánt, a negyedik gyanusítottat, kit szintén külön czellában helyeztek el. — *Sebők* Iván atyja állítólag 100000 korona biztosíték deponálására hajlandó, ha a bűnös tett értelmi szerzésével vádlott beteg embert szabadlábra helyezik.

Évkönyv. Rimaszombat és vidéke jótékony nőegyletének 1903—1904-ik évi nemes és jótékony működéséről *Dr. Wallentinyi* Dezső jegyző nagy gondalattal összeállított évkönyvben ad hűsöges képet. A jelentést, mely hangulatosan és a jótékony nemes ügyének megleget szeretettel van megírva, nagyrészen közöltük, de most, mikor azt egy füzetben látjuk, örömet megemlékezünk róla. A közgyűléshez intézett poetikus részletekben bővelkedő beszámolóból megtudjuk, hogy 1903—1904-ben 38 állandóan segélyezettje volt a nőegyletnek: 12 fiu, 12 leány és 14 elaggott nő, kiknek istápolására 1576 korona 40 fillért költöttek. Egyéb adományokkal együtt közel 2000 koronát áldozott jótékony célra a nőegylet, melynek törzsvagyona 45708 kor. 76 fillér. Az évkönyvben a pártfogoltak névsora, a pénztári számadás megvizsgálásáról szóló jelentés és a vagyoni kimutatás is közzé van téve, s végül a tagok névsora foglal helyet. Közben az évkönyv második fejezetét képezi az özv. dr. *Marikovszky* Istváné igazgatónő szép jelentése a „napközi otthon” intézményének működéséről. A lendületes és szívhez szóló jelentést, mely hű képét adja a jótékony intézmény áldásdus működésének, lapunkban szintén közöltük. De nem fogja sajnálni senki az időt és fáradsá-

got, sőt bizonyára jóleső érzés fogja áthatni egész valóját, ha a szép részleteket még egyszer elolvassa. Mert csak gyönyörűséggel és felemelő érzéssel telik el az ember, ha e gyöngéd kezek nemes, dicséretes és önzetlen munkáját látja!

Felakasztotta magát a városház börtönében mult héten Vass István részeges napszámos, ki jól felhajtván a garatra, szombaton este garázdálkodni kezdett s az utcán is nagy lármát csinált úgy, hogy a rendőrök bevitték a dutyiba. Itt aztán felkötötte magát. Hulláját beszállították a kórház halottas házába, honnan 7 éntemelték.

Gyilkosság az erdőben. Rozsnyóról írják a „P. H.”-nak, hogy Polyák István gazdag földmivest esztörtökön András község erdejében fejszecsapásoktól agyonverte találták. A bíróság Helczmann Jánost, a meggyilkolt vejét fogta el, mert ez a vagyon felett Polyákkal mindig pereskedett és az előző estén is hevesen összetűztek. Helczmann tagadja a gyilkosságot, de véres fejszét akkor rejtette el, mikor a csendőrség házához ért.

Műkedvelői előadás. Klenócson október hó 29-én az ottani műkedvelők sikerült előadást rendeztek. Ez alkalommal felülfizettek: Farkas Abrahám 20 kor., Farkas Zoltán 18 k. 40 f., Áronffy Ernő 10 k., Hruska János 2 k. 40 f., N. N. 1 k. 20 f., Klein Herman 1 k. 60 f., Csorbay Endre 40 f., Vitális Ferencz 40 f., dr. Quirin Leó 1 k. 40 f., Bahéry Győző 1 k. 40 f., Szentpétery N. 40 f., Argay György 80 f., Spielberger Armin 1 k. 40 f., Molitőrész István 40 f., Hriez Janos 40 f., Purjesz Ignác 1 k. 40 f., Derencsai János Filefaláról 2 k., Bihary Aladár (Feled) 2 korona 40 fillér.

Szerkesztői üzenetek.

P. L. Murány. Beküldött nyílt felhívását csakis a nyílt térben közölhetjük. Kérjük értesítését erre nézve.

Nyílt-tér.*)

Nyilatkozat.

Azon durva támadás, melyet a „Gömöri Hírlap” mult heti számában egyoldalú és rossz indulat sugallta információ alapján ellenünk, vagy a mi teljesen egyre megy: vezető igazgatónk ellen intézett, kötelességünkkel teszi, hogy a vezércikk alakjában tárgyalat és közügyé feljuttatott egész röviden bár, de helyes világításban bemutassuk.

Előre bocsájítjuk, hogy annak megítélése: kinek és mennyit hitelezünk, annyira a legsajátabb jogunkat képezi, hogy ebbe beleszólást, jöjjön az bárki részéről, a leghatározottabban visszautasítunk. Teljesen hidegen hagy tehát bennünket az alispán ural való és a maga naivságában nevéseges fenyegetés. Magyarországon élünk, a hol a hatalom még nem kerekedett a jog fölé.

Az ügy érdemére áttérve, mindenekelőtt megemlítjük, hogy a homok fuvarozás nem a Sajó medréből, hanem a mi tulajdonunkat képező és a Sajó által gyakorta elöntött területről történik. — Bihary utbiztos ur ez év tavasza óta saját nevében több ízben, részint névjegyen, részint pedig fuvarosával való üzengetés útján engedélyt kért homok hordatásra, melyet mi, bár a kérésnek ez több említett formája nemcsak bántó volt reánk nézve, de egyszersmind kizárta azt is, hogy a kiszolgáltatót mennyiségre nézve bármiféle elismerényünk legyen, mindannyiszor meg is adtuk.

Ugyancsak fuvarosa útján helyezte több ízben kilátásba, hogy telepünkön mielőbb meg fog jelenni és tartozását rendezni fogja. Miután azonban egyik hónap a másik után telt el anélkül, hogy gyakori ígéretét valóra váltotta volna, azt tettük vele, a mit minden más késedelmes fizetével tenni szoktunk és tenni fogunk: erélyesen felszólítottuk követelésünk kiegyenlítésére.

Felhívásunknak meg volt az az eredménye, hogy tartozásának felét — az egyik felét kerésére elengedtük — október hó 25-én megfizette. Ez alkalommal tudtára adtuk, hogy hanyag fizetési módjára való tekintettel, a jövőben csak úgy engedjük meg a homok fuvarozást, ha ennek értékét vagy egyidejűleg vagy pedig előre lefizeti. — Ez elhatározásunk mellett megmaradunk továbbra is. — Gömörvármegye ily hitelekkel tudunkkal nem vesz igénybe és az összeg sokkal jelentéktelenebb, mintsem e miatt bármely sürgős munka csak egy peroznyi fennakadást is szenvedhetne.

Befejezésül csak annyit jegyzünk meg, hogy további hírlapi polémiákba bocsátkozni: sem időnk, sem kedvünk nincs.

Hungária gőzmalom-részvénytársaság
putnoki fióktelepe.

*) E rovatban közlöttékért felelősséget nem vállal a Szerk.

Azonnal kiadó lakás.

A Sziujártó-utoza 12 szám alatt egy kényelmes lakás 3 szobával, konyha, kamara, pince és egy darab kerttel, ugyszintén a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel azonnal bére kiadó. Bérelni szándékozók felvilágosítást nyerhetnek ugyanott az udvarban **Benyó Rózsánál** vagy Deák Ferencz-utoza 8. szám alatt **Benyó Bélánál**. 3-*

Arlejtési hirdetés.

Rimaszombat r. t. város **cselédeinek** a jövő évre szükséges és 1734 korona 90 fillérrel előirányzott **ruhaneműire** az arlejtés **f. évi november hó 17-ik** napján délután 3 órakor fog a rendőrkapitányi hivatalban megtartatni.

A vállalkozni kívánók 200 korona bántópenzzel jelenjenek meg.

A ruhákra vonatkozó költségeloirányzat a rendőrkapitányi hivatalban, a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Rimaszombat, 1904. nov. 12.

Idb. Badinyi, biz. elnök.

Kiadó lakás,

eladó házak.

Rimaszombatban a **Kmetty-utoza 24. sz.** ház — mely néhai **Kishonthy Gyula** tulajdonát képezte — minden hozzátartozékaival azonnal bére kiadó.

Ugyanezen ház, valamint a **Rózsa-utcai 17.** és a **Koháry-utcai 22.** számú ujon épült ház kerttel szabad kézből eladók.

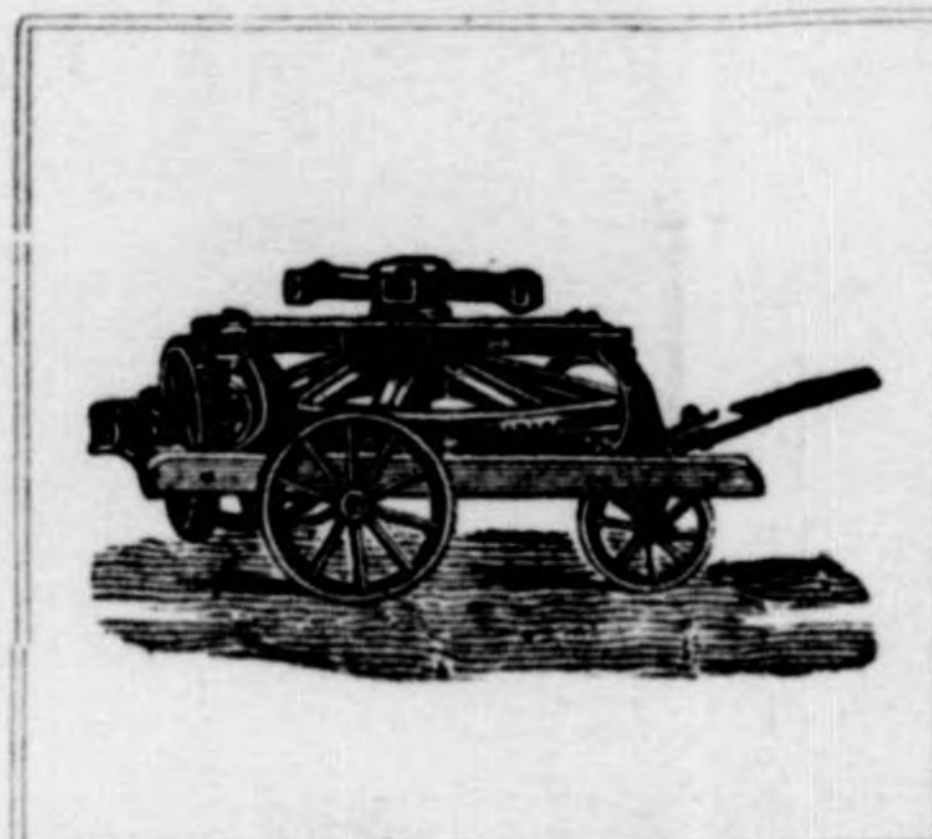
Bérelni, esetleg venni szándékozók forduljanak **Kros József** urhoz, Ferencz utca 7. sz.

1-3

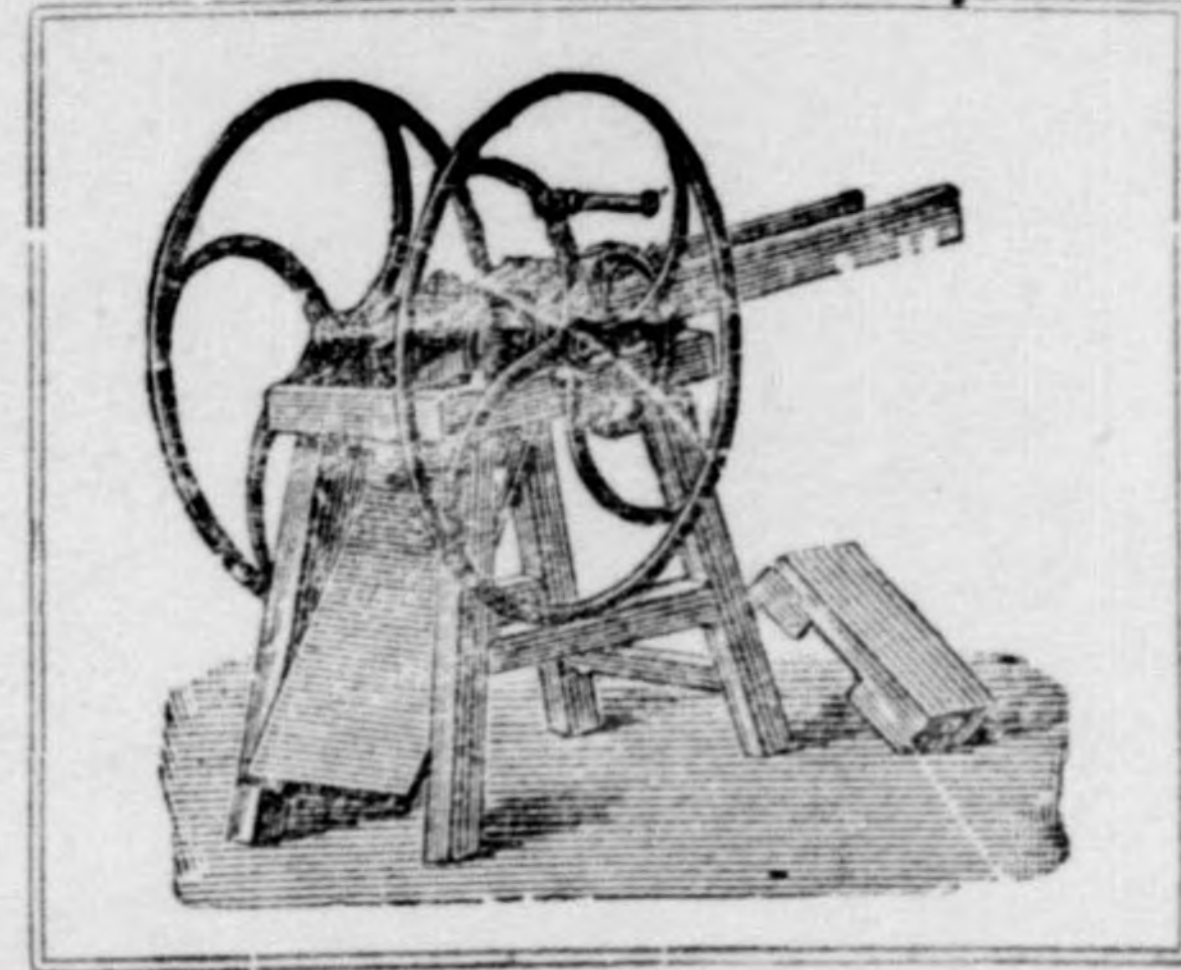
FLEISCHER és TÁRSA

gazdasági gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czelszerűen s gondosan gyártott jóhírű gépeit, nevezetesen:

Szeckavágókat, kézi- vagy járgányhajtásra.
Répvágókat és tengerimorzsolókat.
Olajsajtolókat és olajmagpörkölőket.
Olajmag-zúzókat, — továbbá őrlő és daráló malmokat,

Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket, szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat,

malom- és szeszgyár-berendezéseket stb. 2-6

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban. — Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődéni gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra bérmentve küldjük

Hirdetmény.

752. sz. — Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 § a alapján közhírré teszi, hogy a **Mezslényi Zoltánné és társai** javára **Kovács Zsigmond** ellen vezetett végrehajtás alkalmával felfogalt és 2058 korona 70 fillérben feltüntetett könyvkövetelések birói árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíróság 1902 évi V. 136—19. számú kiküldő végzése folytán Rimaszombatban, a kir. járásbíróság hivatalos helyiségében leendő eszközésére **1904. évi november hó 19-ik** napjának délutáni 3 órája határnapul kitzetetik s arra az árverezni kívánók azzal — hogy az elárverezendő könyvkövetelések fennállósága s behajthatóságáért végrehajtatók felelősséget nem vállalnak — meghívotnak.

A kimutatás alólírott bírósági végrehajtónál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Rimaszombatban, 1904 november 9.

Gaskó, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

6632 sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Julius Fischlnek** végrehajtónak **Scheller Adolf és neje szül. Szeider Anna** végrehajtást szenvedő elleni 2000 kor. és jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi LX. t. cz. 144 és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Bakostörök községben fekvő s a bakostöréki 13 sz. tjkvban A. 1—6 sor. 180. 976, 1216, 1217, 1218/1 és 1218/2 hrsz alatt foglalt Scheller Adolf és neje Szeider Anna rét, szántó, kert, malombáz, udvar és kismalom birtokára 3970 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1904. évi november hó 30-ik napjának délelőtti 10 óráját** Bakostörök községében a községi bíró házában tizte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a megígért 30838 korona 50 filléren alul nem fognak eladatni.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz háromszázkilencvenhét koronát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42-ik §-ában jelzett és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében bántópenzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1904. évi október hó 16. én.

Pongrácz, kir. tvszéki bíró.

Eladó szántóföld.

A vásártérrel szemben — a faraktár közelében — egy hold szántóföld (belsőség) szabad kézből eladó. — Venni szándékozók forduljanak **özv. Czupok Istvánné** tulajdonosnéhoz Sziujártó-utoza 80 sz 3-3

Hirdetmény.

A nagyrőcezi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint a **zolyombrezó-breznóbánya-tiszolci h é vasut breznóbánya-vereskő vonala** számára az alább megnevezett határokból kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínre a következő határnapok tüzetnek ki, ugyanint: **Polonka** községre nézve **1904. évi november hó 23-án délelőtti 10 óra** Polonka vasuti állomásra; **Zavadka és Helpa** községre nézve **1904. évi november hó 24-én délelőtti 10 óra** Helpa vasuti állomásra és **Pohorella és Sumjác** községre nézve **1904. évi november hó 25-én délelőtti 10 óra** Pohorella vasgyár vasuti állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátítás és a felvett térfigat, ugy a feljegyzett szolgálmak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhivatnak mindazok, a kik a feunebbi határokból a fentnevezett vasutvonal számára kisajátított területekért járó s az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármely ezim alatt igényt tartanak: ezeket **1904. évi december hó 22-ig** ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy a később jelentkezők, észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezental a kisajátított területtől hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekkönyvi hivatalban betekinthező.

Kelt Nagyrőcezen a kir. tkvi hatóságnál 1904. évi október 21-én. **Dessewffy Arpád,** kir. jbiró.

Rizike.

Öt kilos posta-bödon 6 korona. Szállit: **Kuchta Dániel Tiszolcz.** 6-10

Egy doboz csontlevélpapír (50 levélpapír, 50 boriték)

1 korona.

Egy doboz csontlevélpapír (100 levélpapír, 100 boriték)

1 kor. 80 fillér.

Kapható:

Ifj. **Rábely Miklós** könyv-és papirkereskedésében

Rimaszombat, Deák Ferencz-utoza.